

Miljö- & hälsoskyddsnämnden

Datum 2024-09-10

Ärendenr: MHN-2023-1363-012

Ordförande: Isa Wiman

Verksamhetsberättelse delårsbokslut (långversion)

Innehållsförteckning

1	Viktiga händelser under 2024	4
2	Ekonomisk sammanfattning	5
3	Åtgärder för budget i balans	6
4	Mål och måluppfyllelse.....	7
5	Verksamhetsuppföljning	12
6	Internkontroll	19
7	Personaluppföljning	20
8	Framåtblick.....	21
9	Målbilaga.....	25
10	Bilaga över strategiska nyckeltal	27
11	Bilaga Internkontroll.....	29

I Viktiga händelser under 2024

Inom avfallsområdet har många nyheter inneburit förändrad tillsyn av användning och sortering av förpackningar avsedda för varor och livsmedel för "take away".

Oklarhet kring ändrade regler för eldning av trädgårdsavfall har lett många frågor och synpunkter från kommunens invånare.

Inom livsmedelskontrollen har en ny riskklassningsmodell av livsmedelsföretag och obligatorisk efterhandsdebitering av livsmedelskontrollavgifter inneburit stora förändringar med förändrade arbetssätt och delvis nya sätt att planera kontrollverksamheten som följd.

Under året har spår av råttor och möss lett till flera tillsynsärenden och utökad tillsyn.

Resultatet av Nöjd Kund Index för 2023 redovisades i april 2024 och visar förbättringar inom Miljö- och hälsoskyddsnämndens samtliga områden. Samtliga områden uppnår mycket högt resultat.

Nämnden har deltagit i en näringslivsfrukost för fastighetsmäklare och berättat om tillsyn av enskilda avlopp, dricksvatten, radon, bergvärme och förorenad mark.

2 Ekonomisk sammanfattning

Nämndens nettokostnad för perioden januari till augusti 2024 var 5,4 mnkr, vilket motsvarar budget. Såväl intäkter som kostnader prognostiseras bli högre jämfört med budget. Totalt bokförd fakturering år 2024 till och med augusti är 5,7 mnkr, men eftersom årsavgifter periodiserats är utfallet avseende intäkterna på perioden lägre.

2.1 Delårsbokslut

Ekonomisk sammanfattning delår

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår 2024			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	5 150	4 505	646	4 644	6 650	7 200	550	6 887
Övriga intäkter	85	33	52	92	50	50	0	139
Summa intäkter	5 236	4 538	698	4 736	6 700	7 250	550	7 027
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-8 092	-8 059	-33	-7 436	-12 489	-12 489	0	-11 438
Lokalkostnader	-228	-221	-7	-202	-332	-342	-10	-303
Kapitalkostnader								
Köp av verksamhet								
Övriga kostnader	-2 288	-1 695	-592	-2 339	-2 879	-3 419	-540	-3 883
Summa kostnader	-10 608	-9 976	-632	-9 978	-15 700	-16 250	-550	-15 623
Nämndens nettokostnader	-5 373	-5 438	65	-5 241	-9 000	-9 000	0	-8 597

3 Åtgärder för budget i balans

Prognosen för helårets nettokostnad är 9,0 mnkr, vilket motsvarar budget. I det fall budgeten skulle komma att överskridas trots prognosen ovan beräknas en eventuell avvikelse bli mindre än 0,2 mnkr.

4 Mål och måluppfyllelse

Delårslutet ska innehålla redogörelse och analys av måluppfyllelse baserat på antingen utfall eller prognos för året för respektive inriktningsmål.

4.1 Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet

4.1.1 Kundnöjdhet inom miljö- och hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll samt avseende serveringstillstånd ska vara hög.

	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Mål 2024
—	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Livsmedelskontroll - Totalt, NKI	81	82		80	80
—	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Miljö- och hälsoskydd - Totalt, NKI	78	84		80	80
—	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Serveringstillstånd - Totalt, NKI	67	88		80	70

NKI redovisas på en skala 0 till 100, där 100 är högsta betyg. NKI 80 Mycket högt, 70-80 Högt, 62 - 69 Godkänt, 50 - 61 Lågt, 50 Mycket lågt.

Målet för 2023 uppfylls.

Österåkers kommun deltar i Sveriges Kommuner och Regioner och Stockholm Business Alliance (SBA) undersökning av Nöjd Kund Index (NKI). För Miljö- och hälsoskyddsnämnden mäts NKI hos företag där tillsyn och kontroll har genomförts, privatpersoner omfattas inte.

Resultatet redovisas i delårsredovisning som utfall samma år som mätningen har genomförts. Samtliga resultat som avser tillstånd, tillsyn och kontroll 2023 inom Miljö- och hälsoskyddsnämndens områden har höjts sedan föregående år och uppnår mycket högt resultat.

Resultatet visar att området Miljö- och hälsoskydd har ökat från 78 till 84, ranking 2 inom SBA-kommunerna och 10 i Sverige. Livsmedel har ökat från 81 till 82, ranking 15 inom SBA-kommunerna och 60 i Sverige. Serveringstillstånd har ökat från 67 till 88, ranking 7 inom SBA-kommunerna 13 i Sverige. Svarsfrekvensen är 51%, 55% respektive 44 % för nämndens områden.

Nämndens ambition är uppfylla minst målnivån högt. Det är endast ett litet antal enkätsvar som ligger till grund för resultatet och enstaka negativa svar kan därför ge stort utslag och resultaten variera mellan åren.

4.1.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet ska hålla hög rättssäkerhet

	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Mål 2024
—	Andel överklagade beslut där Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut har fastställts	78 %	82 %		80 %	80 %
—	Andel överklagade beslut som återförvisats till Miljö- och hälsoskyddsnämnden för fortsatt handläggning.	14 %	2 %		10 %	10 %

Målet förväntas uppfyllas.

Hittills i år har sju beslut och domar lämnats avseende överklagade beslut. En dom från mark- och miljödomstolen, resterande är beslut från länsstyrelsen. I fem fall har nämndens beslut hållit och i två fall har Länsstyrelsen avskrivit ärendet från vidare handläggning då överklagningarna har dragits tillbaka. Inget ärende har återförvisats för fortsatt handläggning.

Hittills i år har åtta beslut överklagats. 2023 överklagades elva beslut.

4.1.3 Tillgängligheten och enkelhet i kontakten med Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska vara hög

	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Mål 2024
—	Andelen kompletta ansökningar om serveringstillstånd och anmälningar om ändrad bolagssammansättning som inkommer				40 %	50 %

Målet är nytt från år 2024.

Målet förväntas inte uppfyllas.

Hittills i år har 26 ansökningar om serveringstillstånd, anmälningar om ändrad bolagssammansättning samt anmälningar om catering inkommit. Av dessa har 38% varit kompletta.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar ständigt med vidareutveckling, utbildning och förbättringar. Alla medarbetare ska tryggt, kompetent och professionellt bemöta kommuninvånare och företagare. Målet mäts genom andelen kompletta ansökningar om serveringstillstånd, anmälningar om ändrad bolagssammansättning samt anmälningar om catering som inkommer. För att öka andelen kompletta ärenden har anvisningen på Österåkers kommuns hemsida uppdaterats och dokumentet *Anvisningar för ansökan om stadigvarande tillstånd för servering av alkoholdrycker* till viss del skrivits om och förtydligats, ytterligare förtydliganden kommer att göras under året. Inom området serveringstillstånd föreslås omfattande regeländringar framöver. Nämnden har för avsikt att uppdatera *Riktlinjerna för alkoholservering i Österåkers kommun* när

förändringarna i alkohollagstiftningen är beslutade. Införandet av en integrerad e-tjänst förväntas underlätta för sökande att inkomma med kompletta ansökningar. Se avsnitt 5.3.

4.2 Österåker har en robust och effektiv ekonomi

4.2.1 Miljö- och Hälsoskyddsnämnden ska redovisa en ekonomi i balans

	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Mål 2024
	Ingen negativ avvikelse mer än 1% mot budget	0 %	0 %		1 %	1 %

Målet är delvis nytt från år 2024. Utfall år 2023 hade ingen negativ avvikelse.

Nämndens nettokostnad för perioden januari till augusti 2024 var 5,4 mnkr, vilket motsvarar budget. Prognosen för helårets nettokostnad är 9,0 mnkr, vilket motsvarar budget. I det fall budgeten skulle komma att överskridas trots prognosen ovan skulle en eventuell avvikelse bli mindre än 0,2 mnkr.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden motsvarar 1 % avvikelse cirka 90 tkr eftersom nettobudget för år 2024 uppgår till 9 000 tkr.

4.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska hålla hög prognossäkerhet

	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Mål 2024
	Prognossäkerhet per juni – jämfört med helår.	1 %	3 %		2 %	2 %

Enligt årshjulet för den ekonomiska rapporteringen till nämnder ska prognos beräknas sju gånger per år vid månadsuppföljningar och delårsbokslut. Prognosen per den 30 juni är av stor betydelse för kommunens ekonomiska uppföljning och därför är hög prognossäkerhet per juni ett mått som årligen följs upp efter årsbokslutet. För Miljö- och hälsoskyddsnämnden var avvikelsen 1 % år 2022. Prognos 2023 per juni jämfört med utfall helår blev 3% i positiv avvikelse eftersom det blev ett överskott mot budget som var högre än i prognosen per juni 2023.

4.3 Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här

4.3.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn ska leda till god lagefterlevnad

	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Mål 2024
—	Andel fritidsbåtshamnar där beslut om avfallshanteringsplan har fattats		0 %		50 %	50 %

Målet förväntas uppfyllas.

Beslut om avfallsplaner kommer att fattas under hösten.

4.4 Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid

4.4.1 Öka andelen godkända enskilda avlopp genom att utföra tillsyn

	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Mål 2024
—	Antal fastigheter med enskilt avlopp där MHN har genomfört tillsyn	203	200		200	200

Målet förväntas uppfyllas.

Inventering i form av arkivstudier och utskick till cirka 340 fastighetsägare har genomförts. Tillsyn i fält pågår och har genomförts på cirka 113 fastigheter hittills, av dess har ca 8% underkänts vid tillsynen.

Målet kopplar till miljömålet Rent vatten.

4.4.2 Negativ påverkan på människors hälsa och miljön från förorenade områden ska minska

	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Mål 2024
—	Antal förorenade områden eller byggnader där undersökning eller åtgärder har skett	20	24		15	20

Målet förväntas inte uppfyllas.

Antalet ärenden som avser förorenade områden är färre 2024. Det beror bland annat på att nämnden driver flera långa och omfattande ärenden samt det rådande konjunkturen med färre ärenden inom förorenade områden kopplade till exploateringar, detaljplaner och bygglov.

4.4.3 Öka kunskapen om risk för förekomst av skadliga ämnen i dricksvatten från enskilda brunnar

	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Mål 2024
	Antal informationsinsatser som MHN har genomfört	4			4	4

Målet är nytt 2024 men har tidigare varit ett av Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål.

Målet förväntas uppfyllas.

Hittills i år har tre informationsinsatser genomförts.

Nämnden har mycket liten möjlighet att påverka fastighetsägare att ta vattenprov i enskilda brunnar. Det är därför av stor vikt att den som använder dricksvatten från enskild brunn informeras om nyttan av att regelbundet kontrollera sitt vatten.

Målet kopplar till miljömålet Rent vatten.

4.4.4 Minska den negativa påverkan av näringsläckage i vattenmiljön

	Resultatindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Mål 2024
	Antal gödselanläggningar och gödselhantering där MHN genomfört tillsyn		1		7	4

Målet förväntas uppfyllas.

Tillsynen genomförs under året av både den från 2023 uppskjutna tillsynen och av årets planerade.

5 Verksamhetsuppföljning

5.1 Verksamhetsuppföljning - delårsbokslut

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Miljö- och hälsoskydds-nämnden	-528	-460	-68	-543	-920	-920	0	-958
Miljö- och hälsoskydd gemensam	-2 397	-1 929	-467	-209	-3 244	-3 794	-550	-821
Tillsyn enligt miljöbalken, miljöskydd	-990	-1 163	173	-2 067	-1 732	-1 482	250	-2 821
Tillsyn enligt miljöbalken, hälsoskydd	-322	-277	-44	-742	-698	-698	0	-1 224
Tillsyn enligt livsmedelslagen	-738	-1 188	449	-1 132	-1 805	-1 505	300	-1 801
Försäljningstillsyn	-199	-61	-138	-98	-84	-284	-200	-230
Tillsyn enligt alkohollagen	-198	-360	161	-451	-516	-316	200	-741
Verksamhetens netto-kostnader	-5 373	-5 438	65	-5 241	-9 000	-9 000	0	-8 597

5.2 Nämnd

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar med att hantera anmälningar och ansökningar av olika tillstånd inom nämndens ansvarsområden. Miljö- och hälsoskyddsnämnden är även en tillsyns- och kontrollmyndighet vars uppdrag är att på eget initiativ eller efter klagomål i nödvändig utsträckning kontrollera att regler och myndigheternas och domstolarnas beslut efterlevs samt vidta de åtgärder som behövs för att verksamhetsutövare ska följa reglerna. För vissa verksamhetstyper finns behov av återkommande och regelbunden tillsyn. För andra typer av verksamheter är det relevant med tillfälliga tillsynskampanjer eller tillsynsprojekt, stickprovskontroller eller tillsyn enbart till följd av klagomål.

Tillsynsuppdraget är inte enbart att kontrollera. En mycket viktig del i uppdraget är att myndigheter ska ge den information som en enskild verksamhetsutövare kan behöva i syfte att underlätta för denne att efterleva regelverken. Det är ett uppdrag som kan gå längre än serviceskyldigheten i förvaltningslagen och tillsynsmyndigheten bör arbeta parallellt med information och kontroll i sina kontakter med verksamhetsutövaren.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och

hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen, strålskyddslagen, lag och foder och animaliska biprodukter, lagen om sprängämnesprekursorer, lag om handel med vissa receptfria läkemedel, lag om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter, alkohollagen, Europaparlamentets och rådets (EU) förordning 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter samt lag om åtgärder mot förorening från fartyg.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har också att fullgöra de övriga uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska vidare följa utvecklingen inom kommunen i miljö- och hälsoskyddshänseende och andra frågor inom nämndens ansvarsområde och utarbeta de förslag till åtgärder och handlingsplaner som kan krävas av kommunen samt svara för provtagning som ålagts kommunen med anledning av miljö kvalitetsnormer samt medverka i framtagandet av avfallsplan och annan reglering av avfallsverksamheten i kommunen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inte fått något särskilt uppdrag av kommunfullmäktige inför 2024.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har hållit fem möten hittills under året. Nämnden har genomfört ett flertal utbildningar och en studiedag under året:

1. Genomgång om Mutor och Jäv, intern utbildning.
2. Information om nya regler inom avfalls- och förpackningsområdet, intern samt Roslagsvatten
3. Studiedag med fokus på miljöfarlig verksamhet, förorenade områden, dagvatten och avfall.

5.3 Miljö- och hälsoskydd gemensam

Nämnden har påbörjat införandet av en e-tjänst, kallad FörRätt som Livsmedelsverket har tagit fram tillsammans med leverantörerna av verksamhets- och ärendehanteringssystem. FörRätt är integrerad med nämndens verksamhets- och ärendehanteringssystem. FörRätt har försenats och kommer i alla delar, inte att vara helt klar förrän under 2025 och kommer därför inte att medföra några effektiviseringar under 2024 men förväntas medföra effektiviseringar på längre sikt. När FörRätt är införd, fortsätter arbetet med att införa ytterligare integrerade e-tjänster. Nämnden har idag e-tjänster men e-tjänsterna behöver vara fullt ut integrerade med nämndens verksamhets- och ärendehanteringssystem för att hanteringen av inkommande ärenden ska kunna effektiviseras. Denna utveckling måste ske i nära samverkan med kommunens digitaliseringsavdelning

Nämnden har infört ersättningsskanning där så är möjligt men har ännu inte infört e-arkiv. Delegationsbeslut, ca 600 - 700 per år, måste sparas på papper då dagens e-signatur inte bedöms tillräckligt säker ur arkiveringssynpunkt. Nämnden har i övrigt infört digital signatur där det är möjligt. Nämndens

verksamhets- och ärendehanteringssystem behöver genomgå förnyad upphandling inom några år och införande av e-arkiv bör ske i samband med upphandlingen av verksamhets- och ärendehanteringssystem. Ytterligare effektiviseringsåtgärder såsom digital expediering och förenklade rutiner kring hur beslut utformas och delges har införts där det är möjligt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inför 2024 gjort en omfattande översyn av den behovsutredning som är obligatorisk att ta fram inom nämndens område. Nämnden arbetar med att ytterligare förbättra behovsutredningen och även förbättra uppföljningen av utförd tillsyn i syfte att ge en mer heltäckande bild av verksamhetens faktiska behov i förhållande till tillgängliga resurser. En förbättrad behovsutredning, kopplad till uppföljningar innebär ett bättre underlag för planering och prioritering av tillsynen och nämndens övriga arbete.

En uppsägning som ersatts med visstidsanställd personal samt en längre sjukskrivning har medfört att viss tillsyn inte kan genomföras som planerat.

5.4 Tillsyn enligt miljöbalken, miljöskydd

Tillsynen har i huvudsak utförts eller påbörjats enligt planerat.

Ändringar i Transportstyrelsens föreskrifter har inneburit att Miljö- och hälsoskyddsnämnden handlägger anmälningar om avfallshanteringsplaner för mottagning av avfall från fritidsbåtar. Ett flertal anmälningar har inkommit och beslut kommer att fattas under hösten.

Tillsynen av industriområden, som i huvudsak genomfördes 2023, har tagit mer tid i anspråk än planerat. Orsaken är att viss del av tillsynen har behövt följas upp under våren 2024 vilket inte var planerat.

Det nationella tillsynsprojektet för tillsyn av bilverkstäder och fordonstvättar har påbörjats och kommer att fortsätta under hösten. Det finns ett stort antal verksamheter i kommunen vilket innebär att det finnas behov av att fortsätta tillsynen även 2025.

Ett stort antal klagomål har inkommit på avfall och nedskräpning vilket har lett till att klagomålen har tagit mer tid i anspråk än planerat. Klagomål i övrigt har avsett bland annat avlopp, dagvatten och vattenverksamhet.

Handläggning av C-anmälningar om nya miljöfarliga verksamheter har tagit mer tid i anspråk än planerat. Det avser bland annat en anläggning för vätgasproduktion, en ny fordonstvätt och en ny förbränningsanläggning vid Österåkersanstalten.

Den planerade tillsynen på gödselhantering hos djurhållare har påbörjats och slutförs under hösten. Årets gödseltillsyn omfattar även tillsyn uppskjuten från 2023. Ett utkast till handlingsplan för tillsyn inom förorenade områden har tagits fram och slutförs under hösten.

Tillsynen av de planerade behovsprioriterade tillsynsprojekten avseende U-verksamheter är i huvudsak utförd enligt planerat. Viss tillsyn kommer troligen

att behöva skjutas fram till följd av att annan tillsyn tagit mer tid än planerat. Det avser bland annat tillsyn av bygg- och rivningsavfall. Tillsyn av sortering och insamling av förpackningar samt separat insamling av matavfall i butiker & restauranger kommer troligen att skjutas fram till 2025 till följd av att system för avfallshanteringen ännu inte är iordningställd i kommunen.

Tillsynen av marinor och varv har inneburit uppföljning av Miljö- och hälsoskyddsnämndens tidigare beslut om utredningar, åtgärdsplaner och egenkontroll. Nya beslut om förelägganden på ytterligare marinor och varv planeras under hösten men kan komma att behöva skjutas fram till 2025.

Ändringar i avfallsförordningen innebar att det uppstod många frågor avseende hantering av trädgårdsavfall. Arbetet med att hantera frågor och ta del av nationell vägledning har tagit tid i anspråk som inte var planerad.

Tillsyn av kemikalier i varor inom ett nationellt tillsynsprojekt har inte utförts enligt planerat eftersom upplägget, som togs fram av kemikalieinspektionen, endast berörde ett fåtal verksamheter i kommunen.

Anmälan om kompostering av hushållsavfall har tagit mer tid i anspråk än planerat till följd av att flera anmälningar inkommit än tidigare år.

5.4.1 Miljöskydd

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Budget 2024
Tillsyn på fordonstvättar och drivmedelsanläggningar som omfattas av styrd tillsyn där inga avvikelser som kräver uppföljning har konstaterats						70 %	70 %
Tillstånd små avlopp	156	174	122	120		120	120
Beslut om värmepump	50	67	84	79		40	50
Beslut om kompostering av matavfall, slam och latrin	49	25	29	31		50	30
Beslut om vattenverksamhet	34	20	21	25		15	20
Underkända avlopp vid tillsyn		13 %	20 %	14 %		20 %	20 %

5.5 Tillsyn enligt miljöbalken, hälsoskydd

Tillsynen har i huvudsak utförts eller påbörjats enligt planerat. Tillsynen på äldreboenden har genomförts. Tillsynen av förskolor pågår och kommer att slutföras under hösten. Uppföljning av tidigare tillsyn av skolor har utförts enligt planerat och kommer att fortsätta till viss del under hösten.

Ett stort antal klagomål har inkommit och inneburit att arbetet med klagomål

har tagit mer tid än planerat. Klagomålen har bland annat avsett buller, trafikbuller, eldning, skällande hundar, störande ljus, temperatur i bostad och råttor.

Arbetet med smittskydd har tagit mer tid i anspråk än planerat. Orsaken är det utbrott av papegojsjuka under våren, samt flera utredningar inklusive provtagningar avseende legionella.

Information gällande vattenkvalitet i brunnar har främst skett via webben. Under våren har riktvärden kommit för PFAS i dricksvatten från små dricksvattenanläggningar för privat bruk, så kallade enskilda brunnar.

5.5.1 Hälsoskydd

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Budget 2024
Beslut om dricksvattentäkt (grundvatten)	20	16	19	18		15	20
Klagomål inom miljöbalkens område	87	112	91	64		80	70

5.6 Tillsyn enligt livsmedelslagen

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har i år planerat att genomföra 174 planerade livsmedelskontroller senast till den sista september för att sedan övergå till att skriva beslut om kontrollfrekvens enligt det nya riskklassningssystemet. Kvar att kontrollera är några verksamheter som enligt nya riskklassningssystemet ska få mer än en kontroll/år samt några nyregistrerade verksamheter som ska få sin första kontroll inom två till tre veckor från registreringen.

E-tjänsten FörRätt, som beskrivs under avsnitt 5.3, har försenats, därför har underlag för omklassningen inhämtas via mejlutskick under våren och sommaren. Det saknas fortfarande uppgifter från flera verksamheter, men arbetet förväntas vara klart under hösten. Under året har kontroll kunnat ske med stöd av det gamla riskklassningsbeslutet hos de anläggningar som ännu inte erhållit fastställande av ny kontrollfrekvens. Om nedlagd kontrolltid överstigit riskklassad årlig kontrolltid enligt gamla riskklassningssystemet så har verksamheten fått ett beslut om kontrollavgift. Alla livsmedelskontroller debiteras efter genomförd kontroll. Till och med augusti har 93 beslut om avgift för livsmedelskontroll inklusive kontroll för nyregistrering samt beslut om extra kontrollavgift skickats ut.

Antalet nyregistrerade verksamheter är 33 stycken. En registrering är en glassmoped och sex är dricksvattenanläggningar. I övrigt är trenden likt tidigare år ägarbyten, nya anläggningar och flera mindre eller säsongsbetonade livsmedelsverksamheter. 25 anläggningar avregistrerats eller upphört. Antalet nya registreringar bedöms nå förväntat antal genom att nämnden via uppsökande verksamhet fångar upp de verksamheter som inte är registrerade, men borde vara registrerade. Exempel på verksamheter som kan hittas via

uppsökande verksamhet är återtag av köttlådor för försäljning eller små livsmedelsverksamheter med eget vatten.

Under året har fyra iRASFF (Nationellt varningssystem om livsmedel), tio klagomål och 13 misstänkta matförgiftningar hanterats. Två av anmälningarna om misstänkt matförgiftning har lett till utbrottsutredningar. Ett fall med ett 20-tal personer som fått magont eller kräcks, bedöms vara orsakat av otillräckligt tillagade bönor. I det andra fallet var det två personer och en hund. Den senare utredningen pågår fortfarande. I bägge utredningarna kan det konstateras att det sannolikt är bristande i rutiner som är orsak till sjukdomsfallen.

Uppföljande kontroller har genomförts vid elva tillfällen och åtta sanktionsbeslut har fattats avseende bland annat rengöring, rutiner och skadedjur. Två verksamheter har delgivits beslut om sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för sen eller utebliven anmälan för registrering.

Kontroll har skett på kanalens dag i Åkersberga. Avvikelse avseende både varmhållning och kylkedjan har konstaterats. Alla kontrollrapporter har skickats till den kontrollmyndighet där den mobila anläggningen är registrerad.

75 % av livsmedelskontrollerna har varit oanmälda.

5.6.1 Livsmedel

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Budget 2024
Registreringar av livsmedelslokal	48	44	39	43		40	40

Antalet nya registreringar bedöms nå förväntat.

5.7 Försäljningstillsyn

Inre tillsyn av har genomförts vid tio försäljningsställen med tobaksförsäljningstillstånd. Tillsynen av egenkontrollprogram för försäljning av tobaksvaror, folköl, tobaksfria nikotinprodukter, receptfria läkemedel och e-cigarett pågår. Tillsyn i detaljhandeln är planerad att genomföras under hösten.

Två ansökningar om tillstånd till tobaksförsäljning har handlagts. Ytterligare en ansökan för partihandel är under handläggning. Samtidigt har en anmälan om folkölsförsäljning i detaljhandeln, en anmälan om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare och en anmälan om tobaksfria nikotinprodukter handlagts.

Tillsyn av rökfria miljöer är pågående genom distanstillsyn av alla förskolor och fysisk tillsyn vid ca 20 av dessa. Distanstillsyn sker genom att begära in sådana uppgifter som utan att det är en nackdel kan tillsynas på distans.

Kontrollköp bedöms inte vara möjliga att genomföra under året beroende på att personella resurser behöver flyttas till livsmedelskontrollområdet där

fastställande av kontrollfrekvens av livsmedelsanläggningarna är ett prioriterat område i år.

5.8 Tillsyn enligt alkohollagen

Till och med sista augusti har 23 beslut om serveringstillstånd fattats varav två är bolagsförändring, två är stadigvarande tillstånd, 13 är tillfälligt tillstånd och sex är återkallelse av serveringstillstånd.

Tillsyn av alkoholservering har skett dagtid, kvällstid och nattetid vid totalt 17 tillfällen, varav ett vid stängning. Fler tillsynsbesök planeras under hösten.

Inre tillsyn av ekonomi ochandel pågår.

Två tillsynsärenden har startats i år. Ärendena berör en och samma verksamhet.

Arbetet med att anordna en utbildning i ansvarsfull alkoholservering pågår. Utbildningens innehåll är: Alkoholens medicinska effekter, alkohollagen, nöjesrelaterat våld, narkotikaproblem på restauranger, konflikthantering samt gemensamma diskussioner och erfarenhetsutbyten. Utbildningen riktar sig till krögare och serveringspersonal.

Tillsynen hos verksamheter med serveringstillstånd har samordnats med polisen vid en kvällstillsyn och en tillsyn lunchtid.

5.8.1 Serveringstillstånd

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Budget 2024
Beslut om serveringstillstånd	19	22	19	25		25	20

Något fler ansökningar än förväntat har inkommit under året. Prognosen är därför fler beslut om tillstånd än planerat.

6 Internkontroll

Tre kontrollmoment är centrala och avser hela kommunen, två kontrollmoment är gemensamma för samhällsbyggnadsförvaltningen och fyra kontrollmoment är Miljö- och hälsoskyddsnämndens egna kontrollmoment.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en redundans i organisationen genom framtagna rutinbeskrivningar för det dagliga arbetet och Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktuell kompetensförsörjningsplan. Kontroll av efterlevnad av policy för hållbart resande pågår under året. Nämndens personal har ibland behov av att köra egen bil i tjänsten vanligtvis till följd av att bilpoolsbil inte finns att tillgå.

Medarbetare på avdelningen har god kännedom om gällande rutinerna för distansarbete i Österåkers kommun och avdelningen följer upp att dessa rutiner efterlevs. Rutinerna för distansarbete har tagits upp på flera arbetsplatsträffar under året. Andelen dagar med distansarbete mäts kontinuerligt. Avdelningen följer de rutiner som finns för preboarding, introduktion av nyanställda och avslut av anställning. En anställning har hittills påbörjats under året och två anställningar har avslutats. Prebordning har tillämpats.

Samtliga delegationsbeslut har fattats med stöd av delegationsordningen. Uppföljning sker vid varje nämnd. Kontroll sker vid varje nämnd av att delegationsbeslut har redovisats till Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Hittills i år har inga avvikelser konstaterats.

Utbildning inom ämnet mutor, jäv respektive korruption gentemot samtliga anställda inom miljö- och hälsoskyddsavdelningen genomförs under hösten.

Kontroll av att handläggning av anmälan om vattenverksamhet sker enligt rutin har genomförts. Handläggningen följer rutinerna i samtliga kontrollerade ärenden. Genomgången har lett till vissa uppdateringar av rutinen.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen rapporterar större avvikelser mot nämndens rutiner till Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Några större avvikelser har inte konstaterats under året.

7 Personaluppföljning

7.1 HR

7.1.1 Antal anställda

Nyckeltal	Utfall Delår 2023	Utfall Helår 2023	Utfall Delår 2024
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda, 31 dec respektive 31 aug	16	16	15
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning, 31 dec respektive 31 aug	0	0,5	0,5
Antal anställda med månadslön, 31 dec respektive 31 aug	16	16,5	15,5

En tillsvidareanställd medarbetare har slutat under året och ersatts med en tidsbegränsad anställning. En tidsbegränsade anställning som har ersatt sjukskriven medarbetare har slutat då medarbetaren är åter i tjänst.

7.1.2 Sjukfrånvaro

Nyckeltal	Utfall Delår 2023	Utfall Helår 2023	Utfall Delår 2024
Sjukfrånvaro, per helår respektive jan-juni vid delår	11,9	11,4	10,3
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer)	87,5	87	69
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro	12,5	13	31

Sjukfrånvaron har minskad jämfört med 2023 till följd av färre långtidssjukskrivningar. En deltidssjukskrivningar förväntas fortgå hela året och en förväntas fortgå under större delen av året . Sjukskrivningarna har inte varit av arbetsrelaterad karaktär.

8 Framåtblick

Illegal avfallshantering är ett växande problem både nationellt och internationellt, med stora konsekvenser för miljön, hälsan och samhället. Avfallsbrottslighet har i många fall kopplingar till organiserad brottslighet. Avfallsbrottsligheten är utpekad som ett prioriterat tillsynsområde i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Tillsynsområdet är svårt att finansiera med avgifter vilket innebär att ekonomiska resurser behövs för att fullt ut genomföra arbetet. Arbetet omfattar både brottsförebyggande insatser och tillsyn av verksamheter för att upptäcka avfallsbrottslighet. Naturvårdsverket har tagit fram tillsynsvägledning i syfte att underlätta för tillsynsmyndigheterna att upptäcka och förhindra illegal avfallshantering. För att utföra tillsynen behövs ett gott samarbete med brottsutredande myndigheter. Länsstyrelsen bjuder in till regionala arbetsmöten med kommuner och statliga brottsförebyggande och brottsbekämpande myndigheter i syfte att stärka arbetet mot avfallsbrottslighet.

Förutom tillsyn av illegal avfallshantering har fokus på att hitta kopplingar till organiserad brottslighet och fusk inom flera av nämndens tillsynsområden ökat de senaste åren och kommer att behöva prioriteras ytterligare framöver. Utbildningar av nämndens personal och ett utökat samarbete inom kommunen är aktuellt kommande år.

EU:s ramdirektiv om avfall har införlivats i svensk lagstiftning. För Miljö- och hälsoskyddsnämnden innebär de ändrade reglerna stora förändringarna och utökningar av tillsynen av avfallshantering kommande år.

Tillsyn och kontroll av *animaliska biprodukter* är ett område som måste prioriteras kommande år. Området kan finansieras med taxor men kräver ökade personella resurser. Kontrollen behöver samordnas med tillsyn enligt miljöbalken och avfallsföreskrifterna då regelverken många gånger tangerar varandra på ett sätt som kan upplevas som dubbla budskap för företagen. Inom livsmedelskontrollen fokuseras kontrollen av animaliska biprodukter på hantering och spårbarhet av före detta livsmedel, det vill säga livsmedel som inte blivit sålt, rester från servering, hantering av kött och produkter som återkallats på grund av att smitta eller förorening påvisats. Syftet med tillsynen är att säkerställa att före detta livsmedel inte kommer in i livsmedelskedjan igen.

Livsmedelsverkets nya *riskklassningsmodell av livsmedelsföretag* som tillämpas från och med 2024 och den obligatorisk efterhandsdebitering av livsmedelskontrollavgifter har inneburit stora förändringar inom livsmedelskontrollen med förändrade arbetssätt och delvis nya sätt att planera kontrollverksamheten. *Riskklassningsmodellen* innebär att det istället för en årlig kontrolltid införs en kontrollfrekvens. Kontrollfrekvensen ska fastställas minst vart femte år. Riskklassningsmodellens kontrollfrekvens innebär fler kontroller i tidigare led så som tillverkare och grossister och färre kontroller i sista led, så som butiker, restauranger och kaféer. Många livsmedelsanläggningar i sista led tilldelas en glesare kontrollfrekvens än tidigare. I jämförelse med tidigare modell innebär det att den tid som planeras för ordinarie kontroller bli

förhållandevis mindre per år och tiden för oplanerad kontroll mm bedöms behöva öka. Den nya modellen kommer att påverka resursplanering och göra det svårare att bedöma och budgetera intäkter. Miljö- och hälsoskyddsnämnden behöver vara uppmärksam på att tillräckliga resurser finns för att genomföra ordinarie kontroller, uppföljande kontroller, händelsestyrda kontroller och annan offentlig verksamhet där till exempel avgiftsbeslut, fastställande av kontrollfrekvens, förelägganden och rådgivning till företagare ingår samt att resurser finns för att upptäcka och förebygga livsmedelsfusk.

Livsmedelsverket har tillsammans med leverantörerna av ärendehanteringssystem tagit fram en e-tjänst, kallad *FörRätt*, som kan användas av både kommuner och företag. Se även avsnitt 3 och 4. FörRätt har kraftigt försenats och kommer inte att vara fullt utvecklad förrän tidigast under 2025 och arbetet med att införa e-tjänsten kommer därför att fortsätta under 2025 och framöver.

Livsmedelsverket har infört en *ny modell* för att följa upp och granska hur väl den svenska livsmedelskontrollen uppfyller lagstiftningen och dess syften. Den nya uppföljningsmodellen kommer att ge Livsmedelsverket större möjlighet att följa upp kommunernas kontroller och analysera om avvikelser följs upp och släcks. Livsmedelsverket följer upp att anläggningar med hög risk i prioriteras i leden efter primärproduktion. Det innebär att Livsmedelsverket följer upp hur många kontroller som sker på anläggningar som har en fastställd kontrollfrekvens på 10 kontroller eller fler per 5 år. I leden efter primärproduktion följer Livsmedelsverket upp att spårbarhet kontrollerats minst en gång under de senaste fem åren på varje livsmedelsanläggning. Det är i dagsläget inte känt om den nya modellen får några konsekvenser för Miljö- och hälsoskyddsnämnden förutom ändrad rapportering.

Sedan tillståndsplikt infördes för *försäljning av tobaksvaror* har mer resurser behövt avsättas för den årligt återkommande tillsynen på de företag som säljer tobaksvaror. Framöver kommer fler förändringar inom området innebära ett utökat tillsynsområde där även tillsyn av rökfria miljöer har förändrats. *Tillsyn av rökfria miljöer* kan inte avgiftsbeläggas varför en satsning på sådan tillsyn kräver utökat utrymme i budget för att inte ta utrymme från övrig verksamhet.

Statens offentliga utredningar från Socialdepartementet "En trygg uppväxt utan nikotin, alkohol och lustgas", SOU 2024:23, innehåller författningsförslag med ikraftträdande 2026. Utredningen föreslår att bestämmelser om en rök-, tobaks- och nikotinfri skoltid ska införas. Förslaget innebär att elever i förskoleklassen, grundskolan och gymnasieskolan samt motsvarande skolformer inte ska få röka, veipa eller snusa under den tid då undervisning pågår i skolan. Förbudet föreslås gälla i skolbyggnaden och i det närområde kring skolan som skolpersonal kan ha uppsikt över samt på skolutflykter och skolresor. Syftet med bestämmelsen är att minska ungas tobak- och nikotinbruk och att förhindra att elever exponeras för andras bruk av produkterna under den tid som de går i skolan.

Utredningen föreslår att tobaksvaror, e-cigarett, påfyllningsbehållare och

tobaksfria nikotinprodukter inte ska få förvaras i en kommersiell lokal eller i ett till den hörande utrymme, om produkten inte får säljas i lokalen. Det innebär att endast den som har uppfyllt kraven för att få sälja produkterna kommer att ha rätt att förvara dem i den lokal de säljs från. Förbudet föreslås kriminaliseras. Den som otillåtet förvarar produkterna kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Utredningen föreslår vidare att det klargörs att kommunerna ska utöva tillsyn på fysiska försäljningsställen över förbuden att tillhandahålla tobaksvaror som inte uppfyller produktkraven eller kraven på rapportering. Tillsynsansvaret innebär inte att kommunerna ska bedöma om tillverkare och importörer har uppfyllt lagens produktkrav eller rapportering. Den tillsynen utövas av Folkhälsomyndigheten. Vidare föreslås att Polismyndigheten inte längre ska ha tillsynsansvar över förbudet att tillhandahålla nya tobaksvaror som inte har anmälts till Folkhälsomyndigheten. Det ansvaret ska enbart kommunen ha.

Utredningen föreslår även att ansökan om serveringstillstånd för alkohol och försäljningstillstånd för tobaksvaror endast ska få göras på ett av Folkhälsomyndigheten fastställt formulär

Inom området serveringstillstånd har utredningen, SOU 2024:23, föreslagit att det nuvarande kravet på mat för att få servera alkohol förändras något. I dag ska restaurangen kunna erbjuda ett utbud av flera förrätter, huvudrätter och efterrätter, vilket med förändrade matvanor inte längre kan anses motiverat. Enligt förslaget ska det räcka med att restaurangen kan erbjuda flera fullgoda måltider vilket till exempel även kan vara matiga sallader. Utredningen föreslår vidare att tiden för när matutbudet får begränsas till enklare maträtter ska tidigare läggas till kl. 22.00. I dag får en tillståndshavare begränsa sitt matutbud till ett fåtal enklare rätter efter kl. 23.00. Det innebär att en restaurang måste ha full personalstyrka fram till den tiden. I många kommuner uppfattas kravet som onödigt betungande för restaurangen eftersom efterfrågan på en full måltid ofta är låg efter kl. 22.00. Det ändrade kravet på mat är en anpassning till ändrade matvanor och innebär en viss lättnad i kraven för att få serveringstillstånd. Det är sannolikt att detta kommer att innebära att antalet ansökningar och beviljade tillstånd kommer att öka. Hur många fler tillstånd det kan röra sig om är svårt att förutse. Det är dock troligt att kommunernas arbetsbelastning blir större och att kostnaderna för handläggningen av ansökningar och tillsyn kommer att stiga.

Utredningen föreslår vidare att den som har stadigvarande serveringstillstånd för cateringverksamhet ska anmäla den tid serveringen ska pågå till kommunen. Det innebär att en anmälan ska göras för varje serveringstillfälle och att tiden ska godkännas av kommunen innan serveringen får påbörjas. Syftet med förslaget är att den som är ansvarig ska få tydliga besked om under vilken tid som alkoholservering får pågå och som personal måste vara närvarande.

Utredningen föreslår också att den som tillverkar folköl och den som har rätt att servera folköl eller starkare alkoholdrycker ska få anordna provsmakning av folköl. En anmälan om provsmakning ska då göras till kommunen. SOU 2024:23 innehåller författningsförslag med ikraftträdande 2026.

Sedan 2022 har anpassningar inom svensk lag gjorts till EU:s *marknadskontrollförordning*. Ändringarna berör bland annat tillsynen inom miljöbalkens område, främst beträffande kontroll av distributörer, märkning, förbjudna ämnen, barnsäkerhet, batteridirektivet och märkning av plast. Kemikalieinspektionen har ett uppdrag att genom tillsynsvägledning stötta kommunerna att genomföra marknadskontroll. Det är ännu inte helt klargjort hur marknadskontrollen kan bedrivas och hur den ska finansieras.

I betänkandet SOU 2018:34 Vågar till hållbara vattentjänster föreslogs åtgärder och regler som berörde små avloppsanläggningar. Det innebär bland annat ökade krav på kommunerna beträffande *tillsyn och rapportering av tillsyn och status på små avloppsanläggningar* förväntas de kommande åren. Ökade krav på rapportering innebär bland annat att mer resurser behöver avsättas för att registrera uppgifter och för registerhållning.

För att nå *miljö kvalitetsnormerna för kommunens sjöar och vattendrag* behöver nämnden under flera år framöver prioritera tillsyn. I nuläget och inför de närmaste åren sker tillsynen i huvudsak med fokus på PFAS inom ramen för ett nationellt projekt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer att behöva utreda om upphandling av *nytt ärendehanteringssystem* ska genomföras. Om ett nytt ärendehanteringssystem införs behöver tid avsättas för registervård och implementering av ett nytt system. Inför ett sådant projekt behöver både personella och ekonomiska resurser avsättas.

På sikt kommer Österåker att fortsätta växa vilket innebär att fler *skolor, förskolor, livsmedelsanläggningar* och andra verksamheter där nämnden utövar tillsyn och kontroll förväntas starta i kommunen. Det innebär att behovet av resurser för tillsyn och kontroll förväntas öka framöver för att följa ökningen av tillsynsobjekt.

9 Målbilaga

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer			Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Målnivå 2024
Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet	Kundnöjdhet inom miljö- och hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll samt avseende serveringstillstånd ska vara hög.	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Livsmedelskontroll - Totalt, NKI		■	81	82		80	80
		Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Miljö- och hälsoskydd - Totalt, NKI		■	78	84		80	80
		Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Serveringstillstånd - Totalt, NKI		■	67	88		80	70
	Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet ska hålla hög rättssäkerhet	Andel överklagade beslut där Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut har fastställts		■	78 %	82 %		80 %	80 %
		Andel överklagade beslut som återförvisats till Miljö- och hälsoskyddsnämnden för fortsatt handläggning.		■	14 %	2 %		10 %	10 %
	Tillgängligheten och enkelhet i kontakten med Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska vara hög	Andelen kompletta ansökningar om serveringstillstånd och anmälningar om ändrad bolagssammansättning som inkommer		■				40 %	50 %
Österåker har en robust och effektiv ekonomi	Miljö- och Hälsoskyddsnämnden ska redovisa en ekonomi i balans	Ingen negativ avvikelse mer än 1 % mot budget		■	0 %	0 %		1 %	1 %
	Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska hålla hög prognossäkerhet	Prognossäkerhet per juni – jämfört med helår.		■	1 %	3 %		2 %	2 %
Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här	Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn ska leda till god lagefterlevnad	Andel fritidsbåtshamnar där beslut om avfallshanteringsplan har fattats		■		0 %		50 %	50 %

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer			Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Målnivå 2024
Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid	Öka andelen godkända enskilda avlopp genom att utföra tillsyn	Antal fastigheter med enskilt avlopp där MHN har genomfört tillsyn		—	203	200		200	200
	Negativ påverkan på människors hälsa och miljön från förorenade områden ska minska	Antal förorenade områden eller byggnader där undersökning eller åtgärder har skett		—	20	24		15	20
	Öka kunskapen om risk för förekomst av skadliga ämnen i dricksvatten från enskilda brunnar	Antal informationsinsatser som MHN har genomfört		—	4			4	4
	Minska den negativa påverkan av näringsläckage i vattenmiljön	Antal gödselanläggningar och gödselhantering där MHN genomfört tillsyn		—		1		7	4

10 Bilaga över strategiska nyckeltal

10.1 Nyckeltal- år

10.1.1 Miljöskydd

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Budget 2024
Tillsyn på fordonstvättar och drivmedelsanläggningar som omfattas av styrd tillsyn där inga avvikelser som kräver uppföljning har konstaterats						70 %	70 %
Tillstånd små avlopp	156	174	122	120		120	120
Beslut om värmepump	50	67	84	79		40	50
Beslut om kompostering av matavfall, slam och latrin	49	25	29	31		50	30
Beslut om vattenverksamhet	34	20	21	25		15	20
Underkända avlopp vid tillsyn		13 %	20 %	14 %		20 %	20 %

10.1.2 Hälsoskydd

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Budget 2024
Beslut om dricksvattentäkt (grundvatten)	20	16	19	18		15	20
Klagomål inom miljöbalkens område	87	112	91	64		80	70

10.1.3 Livsmedel

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Budget 2024
Registreringar av livsmedelslokal	48	44	39	43		40	40

10.1.4 Serveringstillstånd

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Budget 2024
Beslut om serveringstillstånd	19	22	19	25		25	20

10.1.5 Övergripande

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2024	Budget 2024
Överklagade beslut							

Då det kan variera hur många ärenden som överklagas varje år är det svårt att lämna någon prognos.

Hittills i år har åtta beslut överklagats. 2023 överklagades elva beslut.

II Bilaga Internkontroll

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljningsansvarig (funktion)	Är kontrollmomentet genomfört enligt plan?	Har det uppkommit några avvikelser?	Kommentera vid avvikelse
Central 1: Det finns en redundans i organisationen genom framtagna rutinbeskrivningar för det dagliga arbetet	En gång per år	Egen undersökning	Miljö- och hälsoskyddschef	• Ja	• Nej	
Central 2: Alla förvaltningar har en aktuell kompetensförsörjningsplan	En gång per år	Egen undersökning	Miljö- och hälsoskyddschef	• Ja	• Nej	
Central 3: Efterlevnad av policy för hållbart resande	Fyra gånger per år	Egen undersökning	Samordnare			Kontroll pågår under året
MHN 1: Kontroll av att delegationsbeslut har fattats med stöd av delegationsordningen	Inför nämnd, totalt 8 ggr per år	Egen kontroll	Registrator	• Ja	• Nej	
MHN 2: Kontroll av att delegationsbeslut har redovisas till Miljö- och hälsoskyddsnämnden	Inför nämnd, totalt 8 ggr per år	Egen kontroll	Registrator	• Ja	• Nej	
MHN 3: Genomförd utbildning inom ämnet mutor, jäv respektive korruption gentemot samtliga anställda inom miljö- och hälsoskyddsavdelningen	En gång per år	Intern utbildning	Miljö- och hälsoskyddschef			Genomförs hösten 2024

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljningsansvarig (funktion)	Är kontrollmomentet genomfört enligt plan?	Har det uppkommit några avvikelser?	Kommentera vid avvikelse
MHN 4: Kontroll av att handläggning av anmälan om vattenverksamhet sker enligt rutin	Tre gånger per år	Egen undersökning	Samordnare	• Ja	• Nej	
SBF 1: Medarbetare på förvaltningen har god kännedom om gällande rutinerna för distansarbete i Österåkers kommun och förvaltningen följer upp att dessa rutiner efterlevs.	Två gånger per år (delår och helår)	Egen undersökning	Avdelningschef	• Ja	• Nej	
SBF 2: Förvaltningen följer de rutiner som finns för preboarding, introduktion av nyanställda och avslut av anställning	Två gånger per år (delår och helår)	Egen kontroll vid nyanställning eller avslut av anställning	Avdelningschef	• Ja	• Nej	